

CIUTAT ¿VIVA O CONGELADA?
Germà Bel
(Publicat a *La Vanguardia*, 5 de maig 2015)

Molt sovint ens referim a les ‘economies del paísos’, o les ‘economies de les regions’. Però en realitat és a la ciutat –a l’àrea metropolitana- on es produeixen les activitats de producció i d’intercanvi, que constitueixen el motor de l’activitat econòmica, de la creació de llocs de treball i benestar social. A la ciutat es genera la creació i la innovació, que creixen exponencialment amb les interaccions entre persones i empreses, que formen xarxes per on es transmeten les idees. Aquesta és la font bàsica de generació de nous productes i processos. Per això, la ciutat és el node d’articulació de cada territori (el propi i la seva àrea d’influència) amb l’espai global, amb els principals nodes del qual s’intercanvien les idees i innovacions.

Una ciutat global necessita connectivitat exterior amb infraestructures i serveis físics i tecnològics; i també connectivitat interior, que ofereixi mobilitat de qualitat i sostenible. Per això les ciutats globals promouen serveis de transport col·lectiu eficaços i flexibles, ben adaptats a la seva estructura urbana. Així mateix, es fan cada vegada més esforços per promoure un ús més eficient del vehicle privat, mitjançant el compartiment de viatges i del mateix vehicle, i són cada vegada més les ciutats que imposen taxes de congestió per donar més fluïdesa al trànsit i per reduir la contaminació. Aquests són aspectes a considerar, especialment quan la gradual recuperació de l’activitat econòmica torna a estimular l’augment del trànsit en vehicle privat.

Aquest és un component crucial de la qualitat de vida urbana que, juntament amb l’existència d’una excel·lent oferta de serveis educatius en els diferents nivells, conformen factors d’atracció de professionals i emprenedors, que busquen llocs adequats per impulsar les seves idees i innovacions, tot gaudint d’elevada qualitat de vida. En aquest context, tota ciutat que vulgui atraure creadors i innovadors necessita oferir un espai de llibertat creativa, un entorn flexible que permeti aprofitar els majors graus d’autonomia personal que les innovacions tecnològiques faciliten.

És natural que la ciutat viva sigui un espai on sorgeixen més conflictes entre interessos contradictoris. Per sintetitzar: entre tots els règims regulatoris que han ‘ordenat’ –molt sovint protegint- activitats que han esdevingut tradicionals, i la necessària flexibilitat i llibertat que requereixen els nous formats d’activitats en diferents àmbits: des del comerç a la recerca, passant per la mobilitat interna i les facilitats turístiques, per mencionar-ne només alguns de gran actualitat. En ciutats amb vocació global, el paper clau de la política urbana és gestionar aquests conflictes: remoure els obstacles als canvis, aprofitar al màxim les oportunitats que aquests ofereixen, i també pal·liar els efectes negatius que es poden produir, doncs res és perfecte. L’alternativa és la vocació de sotmetre-ho tot a control per garantir ordre i certesa. Es, en el millor dels casos, un intent estèril de posar portes al camp. En el pitjor, un encotillament paralitzant. A veure que en podem traure en clar aquestes setmanes.